

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Кафедра спеціальної фізичної підготовки

**ТАКТИКА
СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ
ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**

Методичні рекомендації

Розробники:
В. О. Артем'єв, В. В. Колесніков

Харків 2009

УДК 796:351.74(477)
ББК 67.9(4УКР)301.163я73р
Т 15

Рецензенти:

Шаленко В. В. – канд. наук з фізичного виховання і спорту, доц.,
проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків
Харківської державної академії фізичної культури;
Степаненко О. А. – заступник начальника УКЗ ГУ МВС України
в Харківській області

Рекомендовано Методичною радою
Харківського національного університету внутрішніх справ,
протокол № 3 від 20.02.2009

Т 15 **Тактика** спеціальної підготовки працівників органів внутрішніх
справ України : метод. рек. / розроб.: В. О. Артем'єв, В. В. Колесні-
ков ; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ, Каф. спец. фізичної
підготовки. – Х. : ХНУВС, 2009. – 35 с.

УДК 796:351.74(477)
ББК 67.9(4УКР)301.163я73р

З М І С Т

ВСТУП	4
I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ	5
II. ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ ТАКТИКИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ	6
III. СПЕЦІАЛЬНІ ПІДГОТОВЧІ ВПРАВИ	7
IV. СПОСОБИ САМОСТРАХУВАННЯ У ПОЄДНАННІ З УДАРНОЮ ТЕХНІКОЮ	12
V. ВИКОРИСТАННЯ ПРЕДМЕТІВ ОДЯГУ ДЛЯ ВІДБИТТЯ НАПАДУ	15
Використання паска для захисних дій.....	15
Використання кашкета для захисних дій	17
Використання куртки чи пальто для захисних дій	18
VI. ЗАТРИМАННЯ ЗЛОЧИНЦЯ	19
Удушуючий прийом плечем та передпліччям.....	19
Затримання злочинця кидком із захватом обох ніг ззаду.....	20
Затримання ззаду захватом за проміжність	20
Затримання злочинця способом «під ручку»	20
Затримання злочинця, який сидить на стільці.....	21
Затримання злочинця за допомогою удушуючих прийомів.....	23
Використання кайданків під час затримання	25
VII. МЕТАННЯ ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ У ЦІЛЬ	26
Техніка метання	26
Підготовчі вправи для удосконалення техніки метання	27
VIII. СТАНДАРТНІ СИТУАЦІЇ	28
ВИСНОВКИ	34
ЛІТЕРАТУРА	34

ВСТУП

Нині поряд із загальним зростанням злочинності, збільшенням випадків опору працівникам міліції з боку злочинних елементів, поширенням організованої злочинності в Україні, як і в інших країнах СНД, почастишали випадки захвату заручників, нападу на працівників міліції з метою захоплення зброї.

На жаль, працівники правоохоронних органів у сутичках зі злочинцями не завжди перемагають. Як правило, це пов'язано з низьким рівнем фізичної підготовки, а також недостатнім рівнем тактичної та психологічної готовності до рукопашної схватки.

Головною метою даних рекомендацій є надання методичної допомоги щодо виконання спеціальних підготовчих вправ, оволодіння системою бойових прийомів, розкриття питань тактики схваток в екстремальних ситуаціях.

Кафедра спеціальної фізичної підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ пропонує до застосування на практиці способи затримання, захвату злочинців, використання предметів одягу для відбиття нападу, методику навчання метанню холодної зброї у ціль, а також певну тактику дій працівників правоохоронних органів у стандартних ситуаціях.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ВИСНОВКИ

Працівники органів внутрішніх справ повинні засвоїти, що теоретичне знання прийомів не може забезпечити успіх у бою. Необхідно вміти застосовувати прийоми в обставинах, що швидко змінюються, поєднуючи удари руками і ногами, надійне блокування ударів противника і якісну контратаку.

При всій різноманітності технічних прийомів практичні можливості рукопашного бою практично безмежні.

У цих методичних рекомендаціях висвітлені найефективніші дії щодо використання предметів одягу для відраження нападу противника, метання холодної зброї у ціль, які позитивно зарекомендували себе на практиці.

Здійснена спроба висвітлити деякі сторони тактики підготовки працівника органів внутрішніх справ до дій в обставинах, що швидко змінюються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурцев Г. А. Техника рукопашного боя / Бурцев Г. А., Макашенков С. Т., Смирнов В. В., Сямиулин З. С. – М., 1990.
2. Долматов А. И. Специальная физическая подготовка / Долматов А. И. – М., 1989.
3. Старченков В. П. Рукопашный бой / Старченков В. П. – М., 2001.
4. Цед Н. Постоять за себя / . Цед Н., Ашкинази С. – Ленинград, 1991.
5. Суботин А. Ф. Применение приемов рукопашного боя в экстремальных ситуациях : учеб. пособ. / Суботин А. Ф. – Х., 1998.
6. Про професійну підготовку рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України : наказ МВС України від 25 листоп. 2003 № 1444. – К. 2003.
7. Про зміни до наказу МВС України від 25 листоп. 2003 № 1444 Про професійну підготовку рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України : наказ МВС України від 14 листоп. 2006 № 1122. – К., 2006.

Навчальне видання

ТАКТИКА СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Методичні рекомендації

Розробники:
Артем'єв Вадим Олександрович
Колесніков Віктор Володимирович

Редактор *Т. Д. Мельник*
Комп'ютерне верстання *С. В. Гончарук*

Формат 60x84/16. Ум.-друк. арк. 2,04. Тираж 50 пр. Зам. № 69.

Видавець і виготовлювач –
Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. 50-річчя СРСР, 27, м. Харків, 61080
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087 від 22.01.2008.

